

Í bókini "Búskapur" skrifar Lög- og Búskaparfróðingurinn D.P. Danielsen:

Peningarnir verða einasta virðismátið at kapast um. Tað ræður bara um at duga at rokna alt út. Slíkt sum álít, sannføri ella reinføri, tað hevur einki virði longur. Tað hóskar als ikki í hesum vøru- og peningageimi.

Hvat er tá eftir av frælsinum.

Jú stjórnarskipanin sigur, at øll hava frælsi til frútt at hugsa, tala og skriva. Men hetta er sama frælsið. Fangarnir hava til at røra vøddarnar og anda inn friska luft, tá teir sleppa út í fongsulsgarðin at ganga. Eitt avmarkað frælsi innan fyri fongsulsmúrarnar.

Tí fæmagnid (kapítalurin) megnar, við skúlaskipan sínari, skúlabókum søguskriving kirkju (samkomum) blóðum tíðindastovnum útvarpi og sjónvarpi at ávirka og leiða hugsunnarhátin (sálna) hjá fólki tann vegin, sum tað vil hava hana at ganga.

Hjá fjöldini av fólki vil hetta verða soleiðis hjá øllum teimum, sum ikki hava nóg mikil inni í sær sjálvum til at loysa seg frá tí vanabundna. Frá tí sum "eigur at verða soleiðis". Tey nevndu fæmagnstólini ansa eftir, at sumt verður tagt burtur. Annað verður lýst og endurgivið aftur og aftur, men bert út frá tí eina sjónarmúðinum. Og uppáftur annað, og tað man vera tað mesta, skal bara vera tómt ifylla, til at draga tankarnar burtur frá tí, sum veruliga umræður. Frá tí sum kann læra fólk at hugsa, um hvat, ið veruliga hendir. Hvat, ið leikar á.

Her skal verða víst á nøkur dømi um, at D.P. Danielsen hevur verið beinrakinn við sínari lýsning av veruleikanum. Í dag verður greitt frá lygnini um blóð badi á torginum 'Himmalskur Friður' í Peking:

PROJECT CENSORED

Í danska tíðaritinum SAMVIRKE skrifar Erik Claude um hendin-garnar á torginum 'Himmalskur Friður' í tí kinesiska høvuðsstaðnum Peking. Tað hann skrifar er heldur øðrvísi enn tann myndin vesturheim-ska (heims) pressan fekk etsað inn í sinnini á fólki og soleiðis sum hon framhaldandi ger tað. Erik Claude byggir sínar avdúkandi sannleikar á kanningarmiðurstøðurnar hjá 'PROJECT CENSORED', ið er ein bólkur av amerikanskum fróðskapasetursfólkum frá Sonoma State University í California. Hesi hava seinastu 10 árin staðfest sína støðu sum moralsku verjarnir hjá teirri amerikansku mediaverðini. Í einari roynd at hækka journalistiska moralin gera og geva teir út frágreiðingar og yvirliit yvir tær mest burturtagdu hendingarnar, tær mest snarðu, ella tað snýr seg um tíðindir sum vitandi eru farin aftur við borðinum.

TÁ JOURNALISTAR SVÍKJA

Stutt sagt snýr greinin hjá Erik Claude seg um: At, tá journalistar svíksja sín leiklut sum fólk-sins verjar tá trongist um korini hjá demokratunum.

'Project Censored' hevur ferð aftan á ferð víst á, at hetta vit kalla fríja heimspressan alt og tíðun sví-

kur sin leiklut sum vakinn tíðindaberi. Í staðin verður orkan brúkt til junk-food søgur, politiskar sex-søgur og søgur um 'yngjandi' andlitsviðgerð á exclusivum skurðstovum, av fólki úr films- og TV- ídnaði-num.

SÖGAN, IÐ SELDI

Erik Claude skrifar: "Hann lyftur hendurnar upp fyri seg, har hann stendur frammanvert tann rullandi stríðsvog-nin. Hann nertir við tann døkka stálskrokkin, stemmar ímóti og flytir seg, hvørja ferð tanksið roynir at broyta kós. Filmsupptøkan av kinesiska studentinum, sum í decembur 1989 við sínum egna kroppi roynir at stóða kinesiska herin-ka á veg inn á torgið 'Himmalskur Friður' í Peking, fór heiminn runt.

Myndirnar av studentinum vóru í hundradavís av tíðindasendingum sendar út, sum byrjanin til ta søguna, sum í dag eitur Massakran á torginum 'Himmalskur Friður' í Peking, har fleiri hundrad kinesiskir studentar skuldu verða knústir sundur av rullandi stríðsvognum og annars slaktaðir við automatiskum maskinbyrsum.

Ein eirindalcyst brutal berjan niður av sprettan-di demokratiskum kref-tum, ið øsi øll fólk upp, við tí úrsliti, at mótmæli

Der var ingen MASSAKRE på Den Himmelske Freds Plads

Når journalister svigter deres rolle som befolkningens vagthund får demokratiet trænge kar. Pressens manglende vogtere er i USA en gruppe universitetsfolk, som dagligt gang viser, at den frie verdens presse alt for tit opgave som arvågen nyhedsformidler. I stedet for at kræfterne på junk-food historier om politiske skandaler og popstjerner.

Tað var eingin MASSAKRA

úr at kalla øllum heimi-num vórðu send kinesa-rum. Mótmæli, ið eisini vístu aftur tað, ið kineska stjórmin segði um, at tað ikki var framd nøkur massakra á Tiananmen-plássinum í Peking.

Men nú er tað hent, at ein bólkur av amerikanskum universitetsfólkum geva kinesarum rætt.

Har var eingin massakra á torginum 'Himmalskur Friður' í Peking. Kvasanin og niður-skjótingin av teim fleiri hundrad studentunum var ein góð søga, ið on-gantið fór fram! Hinve-gin vóru meira enn túsund arbeidarar og vanli-gir Pekingborgarar knústir av hervaldinum, meðan hervaldið tók seg fram, á veg inn í Peking bý, við kós móti torgi-num. Hetta hendi í útja-ðaranum á Peking, og var ongantíð nevt av teim fleiri hundrad vest-urheimsku journalistu-num, staddir í Peking við einum endamáli at greiða

frá samanbrestinum mil-lum kinesisku stjórna og tað kinesiska fólkið."

FJÓRða STATS-MAKTIN

Í vesturheimska frí heiminum verður pressan tíðun kallað hin fjórða statsmaktin. Verjan, ið skal hava eyguni eftir politisku og økonomisku maktthavarunum. Men sambært leidarar av 'Project Censored' Carl Jensen av Sonoma State University í California er hetta ein ógvuliga tamur vakt hundur, ið ansar plássinum í hesum árum: "Tianverri so gevur ein frí pressa ikki av sær sjálvum nakra vissu fyri einum væl og rætt upp-lýstum samfelag. Í totali-terum regimium hava vit beinleiðis eftirlit. Statu-rin ger av, hvat skal prentast og hvørjir up-plýsingar, ið verða latnar fólkinum. Í frí heimi-num í USA, til dømis, hava vit ein økonomis-kan censur.

Høvuðsendamálið er ikki longur at upplýsa, men at skapa ein vinning til tey fólk, sum eiga blóðini ella sjónvarpsstøðina. Og tá eru vit í trupulleikum. Tí meðan fólkið í teim totaliteru londunum er púra greið um, at teirra upp lýsingar verða snar-ðar og eru undir eftirliti, so trýr borgarin í tí frí heiminum, at mið-larnir eru objektivir og rættvísir, eitt fyrirbrigi, ið rurar tey inn í eina kenslu av tryggileika, tá tað snýr seg um at vera væl vitandi", sigur Carl Jensen í seinastu frá-greiðingini frá Censored Publications. Hann vísir á íbygdu konfliktina, ið stendst av, at einkulper-sónar ella økonomiskar koncernir eiga miðlarnar - sum til dømis General Electric - ið eigur TV-støðina NBC.

JUNK-FOOD SØ-GUR.

Frágreiðingarnar frá 'Project Censored' eru góð dømi og vitnisburð-

ur um, at upplýsingar og informationir av týðnin-gi fyri tað amerikanska fólkið, vera tagdar bur-tur ella vera snarðar, með-an tað hinvegin vera brúktar nógvar kreftur og nógvir dollars til framleiðslu av søgum um sexlív politikkaranna og kendastu stjórnunum innan rockstjørnuhei-min. Junk-food søgur kallar 'Project Censored' hetta slagid av tíðin-dum, har tað er ein góð nýggjheit, um ein maður bitur ein hund.

FREEDOM OF IN-FORMATION

Carl Jensen, ið hevur fingi amerikansku virð-islónina 'Freedom of Information', hevur onga einfalda frágreiðing um, hví nøkur tíðindi aldrin koma út til borgararnar:

"Tað er eingin ivi um, at monopoliseringin innan miðlaheimin telur nóg. Miðlarnir skulu vinna pening til sínar ognarar, og tað kostar meira at fáast við kannandi journa-listik enn bara at halda einari mikrofon.", sigur hann. "Afturat hesum tykjast tað veruliga at verða journalistar, ið hal-da, at fólkið heldur vil hoyra søgur um Madon-

